Samorząd Miejski

Miesięcznik Związku Miast Polskich
Nr 10 (159), listopad 2009
ISSN 1730-5187

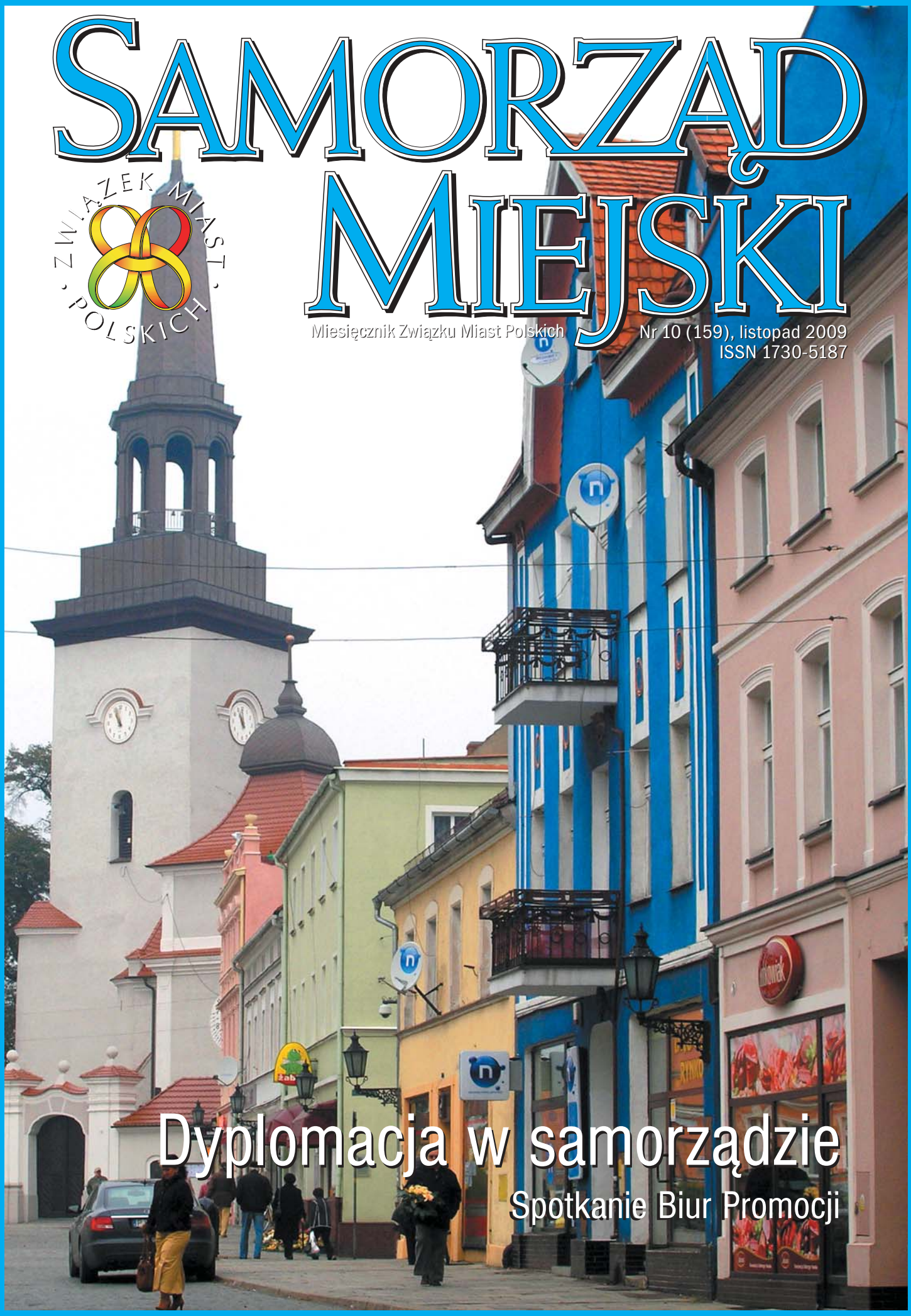

Dyplomacja w samorządzie

Spotkanie Biur Promocji

W NUMERZE

PROJEKT NORWESKI

V **Prezentujemy kolejną grupę laureatów oraz finalistów tegorocznego konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania – usługi społeczne" ogłoszonego w ramach realizacji projektu norweskiego „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych". Są to zwycięskie projekty w dziedzinie kultury i oświaty.**

KRONIKA KRAJOWA

VIII **Samorządowe Forum Kapitału i Finansów, które w dniach 6–7 października br. odbyło się w Warszawie już po raz siódmy, to jedno z najważniejszych wydarzeń świata finansów samorządowych. Organizatorami Forum były: Municipium S.A. oraz Miasto Stołeczne Warszawa, a jednym z patronów środowiskowych imprezy – Związek Miast Polskich.**

XII **7 października br. w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi zapadł precedensowy, prawomocny wyrok w sprawie z powództwa samorządu. Po raz pierwszy sprawę do sądu wniosła nie osoba, ale gmina. Redaktor naczelny tygodnika „Gazeta Jarocińska" musi przeprosić Gminę Jarocin.**

KRONIKA ZAGRANICZNA

XI **W dniach 5 – 7 października br. w Monachium odbyły się 12. Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych EXPO REAL 2009. W tym roku na 15 stoiskach nasz kraj reprezentowało 50 wystawców, z czego prawie 40 to reprezentanci samorządów. Po raz trzeci Związek Miast Polski zorganizował indywidualne stoisko dla swoich miast członkowskich.**

XIII **Już po raz siódmy odbył się w Brukseli Europejski Tydzień Regionów i Miast – Open Days 2009. Tegoroczne hasło przewodnie to „Globalne wyzwania, europejskie odpowiedzi".**

XV **W dniach od 13 do 15 października br. w Strasburgu odbyła się 17 Sesja Plenarna Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE). Istotnym polskim akcentem było wystąpienie Konstantego Dombrowicza, prezydenta Bydgoszczy, który przedstawił koncepcję miast kreatywnych.**

Na okładce: Okolice rynku w Jarocinie. O mieście piszemy na str. XIII. Fot. E. Parchimowicz

XIII Spotkanie Biur Promocji

Dyplomacja w samorządzie

Jak dobrze przygotować program pobytu inwestora czy gościa zagranicznego w urzędzie – tego mogli nauczyć się przedstawiciele miast z całej Polski podczas odbywających się już po raz trzynasty spotkań Biur Promocji, które organizuje Związek Miast Polskich.

Ponad 60 reprezentantów miast, wśród których najwięcej było specjalistów ds. promocji i kontaktów z inwestorami, spotkało się w dniach 22–23 października br. w Podlesicach w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej.

Prowadzący zajęcia **Mieczysław Bąk** z Jarpol Enterprise przedstawił wybrane zagadnienia z protokołu dyplomatycznego. Chociaż najczęściej praca urzędników nie wiąże się z pełnieniem funkcji ambasadora czy konsula, protokół dostarcza pracownikom wiedzy o tym, jak rozmieścić gości przy stole rozmów i w samochodzie, jak się ubrać w zależności od okoliczności czy zachować w trakcie obiadu.

Wierzyć i słuchać

Wykładowca przypomniał zebranym najważniejsze elementy dobrej prezentacji, która jest kluczowym elementem wizyty inwestora. Najistotniejsze jest postawienie sobie jasnych celów, które są konkretne, mierzalne, właściwe dla danego przedsięwzięcia, realistyczne i określone w czasie. – *Jeśli znajdziemy już potencjalnego inwestora, warto samemu przygotować program wizyty, uwzględniając czas, który nasz partner ma do dyspozycji, a nie czekać na inicjatywę z drugiej strony* – radził M. Bąk. – *Jeśli nie ma on czasu na obejrzenie terenów inwestycyjnych, można mieć wątpliwości, czy mamy do czynienia z poważnym inwestorem.* Prezentacja powinna składać się ze wstępu (15% czasu), rozwinięcia (75%) oraz zakończenia (10%). W trakcie prezentacji nie można zapominać o kontakcie wzrokowym ze słuchaczami. Jeżeli nie zna się odpowiedzi, warto to powiedzieć i obiecać przesłanie jej, po zdobyciu oczekiwanych informacji, w późniejszym, ale konkretnym terminie. Po prezentacji należy wymienić wizytówki, odpowiedzieć na indywidualne pytania oraz rozdać materiały informacyjne, a także – co niezwykle ważne, choć niestety rzadko praktykowane – ustalić kalendarz dalszych działań. Warto wierzyć w to, co się mówi i uważnie słuchać, robiąc na przykład notatki. Aby stać się w oczach inwestora wiarygodnym, trzeba nie tylko być rzetelnym fachowcem w danej materii, ale wykazać się życzliwością, wyrażać ciepło i ak-

Wzajemne przekazywanie dokumentów podczas oficjalnych wizyt – zawsze z prawej ręki do lewej, aby móc potem wymienić uścisk dłoni. *Fot. J. Proniewicz*

ceptację. Jednak najszybszym sposobem zdobycia zaufania klienta są tzw. świadkowie, czyli firmy, które już u nas zainwestowały. Ważną kwestią jest uwzględnienie różnic kulturowych (np. wręczanie i przyjmowanie wizytówki oburącz w Chinach i Japonii).

Praktyczne przepisy

Większość reguł postępowania w trakcie oficjalnych spotkań obowiązujących w różnych krajach jest zapisana w protokole dyplomatycznym, którego stosowanie ułatwia nawiązanie i utrzymywanie kontaktów zagranicznych. Podstawowymi zasadami protokołu dyplomatycznego są zasady pierwszeństwa oraz starszeństwa – określane mianem precedencji. Uczestnicy spotkania poznali zasady i formy pisania listów (odręczne podpisy i formy grzecznościowe na zakończenie listu), tytulatury (np. pisanie „Szanowny Pan" bez skrótów, takie same tytuły w liście i na kopercie), rodzaje i wygląd wizytówek (im wyższy urzędnik, tym mniej tekstu, bez zdjęć, jednostronny druk, aby można było na odwrocie coś dopisać, np. numer telefonu komórkowego). Wizytówki należy rozdawać z umiarem, a wręcz zabronione jest ich wręczanie podczas zasiadanego przyjęcia. W krajach arabskich, w Chinach i Japonii wizytówki wymagają lektury natychmiast po odczytaniu. Brak propozycji rozdania wizytówek przez osobę starszą lub wyższą rangą oznacza, że trzeba zaniechać wręczania swojej. W takiej sytuacji o wizytówkę może jednak poprosić młoda kobieta...

Zasada prawej ręki i starszeństwa

Przystępując do organizacji przyjęcia, gospodarz powinien odpowiedzieć sobie na kilka podstawowych pytań dotyczących formy przyjęcia, czasu, kto będzie gościem honorowym, menu, podziału ról i obowiązków wśród pracowników, rozmieszczenia gości oraz terminu czy formy zaproszeń. Przyjęcie biznesowe stanowi często dalszą pracę, dlatego każdy z zaproszonych urzędników powinien być zobowiązany do napisania swojego sprawozdania ze spotkania. Warto wiedzieć, że powitaniem gości przed budynkiem urzędu powinien zająć się specjalnie do tego wyznaczony pracownik, który wprowadzi gości do gabinetu burmistrza. Przy rozmieszczeniu gości przy stole obowiązuje zasada prawej ręki. Gość honorowy zgodnie z zasadami precedencji zajmuje miejsce najbardziej eksponowane. Mężczyźni siadają zawsze obok kobiet, małżeństwa jednak nie zajmują miejsc koło siebie, a sąsiadami może być dwóch mężczyzn, nigdy zaś dwie kobiety. Ważną zasadą jest zatrudnienie na każde 6–8 osób jednego kelnera oraz obsłużenie gospodarza na końcu, choć jest on nawet prezydentem miasta.

Zwycięski zespół w pełni profesjonalnie zorganizował wizytę potencjalnego inwestora z Niemiec. *Fot. J. Proniewicz*

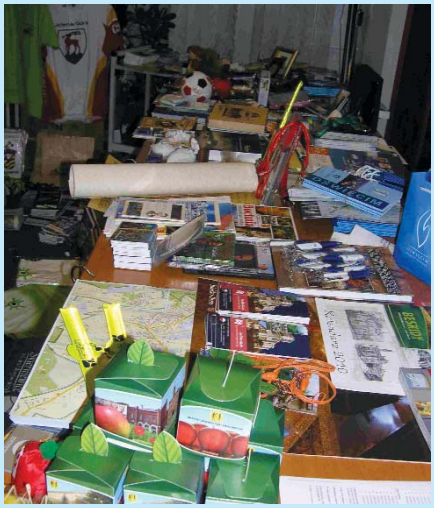

Spotkaniu Biur Promocji towarzyszył już tradycyjnie Przegląd Materiałów Promocyjnych miast. Fot. J. Proniewicz

Generalnie podczas przedstawiania osób obowiązuje zasada starszeństwa – przedstawia się mężczyznę kobiecie, młodszego starszemu, niższego rangą – wyższemu. Prezenty wręcza się rozpakowane lub rozpakowuje je obdarowany w chwili otrzymania. W przypadku większego przyjęcia prezent powinien być opakowany i wyposażony w wizytówkę ofiarodawcy. Kwiaty (tylko cięte i w nieparzystej licznie) wręcza się kobietom i starszym mężczyznom. Japończyków należy obdarowywać pod koniec spotkania, a prezenty indywidualne dawać na osobności; nie można też fotografować momentu ich wręczenia, bo będzie to traktowane jako forma łapówki.

Style negocjacji

Przedstawiciele miast poznali również style negocjacji: azjatyckie, amerykańskie, europejskie i arabskie. Azjaci prezentują partnerski, choć zdystansowany styl, są gotowi do zawarcia kompromisu, wykazują się ponadto profesjonalizmem i respektują ustne zobowiązania. Amerykanie są znani z tego, że negocjacje z nimi mają wprawdzie charakter konfrontacyjny i bezceremonialny, ale dotrzymują terminów i szybko podejmują decyzje. Styl europejski podzielony jest na nurt północny (kooperacja, twarde i krótkie negocjacje, nacisk na jakość i punktualność), łaciński (konfrontacja, nieformalny i długi tryb podejmowania decyzji, zażarta dyskusja, targowanie się i niepunktualność), brytyjski (znaczenie zobowiązań ustnych, zaradność, kompetencje), niemiecki (konfrontacja, profesjonalizm, punktualność, dystans, analiza faktów) i postkomunistyczny (nieprzygotowanie, improwizacja, brak planowania). Arabski styl negocjacji z kolei ma charakter niekonfrontacyjny, a mieszkańcy Bliskiego Wschodu wykazują swobodny stosunek do czasu, lubią się targować i renegocjować umowy. Te informacje okazały się szczególnie pomocne podczas warsztatów, w których uczestnicy podzieleni na 5 zespołów przygotowali wizyty potencjalnych inwestorów z Niemiec, Chin i Japonii.

JOANNA PRONIEWICZ

Zarząd ZMP w Częstochowie

Złe przepisy

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP, które odbyło się 23 października br. w Częstochowie, prezydenci i burmistrzowie dyskutowali na temat zmiany przepisów ustawy Karta Nauczyciela, a także wyrazili głębokie zaniepokojenie rygorystycznymi wymaganiami NFZ oraz poziomem i sposobem finansowania świadczeń zdrowotnych w lecznictwie szpitalnym.

„Bubel prawny" to najłagodniejsze określenie, które padało już podczas spotkania Zarządu ZMP z przedstawicielami miast województwa śląskiego. Przepisy z art. 30 a i b KN są niemożliwe do zrealizowania w określonym terminie i spowodują znaczny uszczerbek w samorządowych budżetach, które i tak dokładają znaczne sumy do edukacji, ponieważ rządowa subwencja zwykle jest niewystarczająca. – *Miasta, aby obronić się przed tymi szkodliwymi zapisami, musiałyby łączyć klasy, zwiększać ich liczebność oraz przestać zatrudniać nowych nauczycieli* – stwierdził prezydent Częstochowy **Tadeusz Wrona**, wiceprezes ZMP.

*Członkowie Zarządu ZMP spotkali się także z posłem do Parlamentu Europejskiego **Janem Olbrychtem**, który przedstawił samorządowcom proponowane zasady europejskiej polityki miejskiej i finansowanie inwestycji z funduszy europejskich.*
Fot. J. Proniewicz

Samorządowcy domagają się wykreślenia przepisów art. 30a i 30b Karty Nauczyciela, ponieważ: ograniczają samodzielność gmin, narzucając ile gmina ma wydać na wynagrodzenia nauczycieli, bez względu na rozmaitość uwarunkowań wpływających na ich wysokość, nierówno traktują organy prowadzące szkoły publiczne i nauczycieli zatrudnionych w szkołach publicznych prowadzonych przez JST oraz organy administracji rządowej. Dodatek wyrównawczy powoduje nieplanowane wydatki z budżetów gmin i powiatów. Skutki finansowe dla budżetów gmin i powiatów to wydatek od kilkuset tysięcy do kilku milionów złotych, np. w przypadku Bielska-Białej jest to 4 mln zł, Rybnika – 6 mln zł, Częstochowy – 6,5 mln zł. Zmiana prawa nastąpiła już po rozpoczęciu roku budżetowego, samorządy nie miały więc możliwości zabezpieczenia środków na wypłaty dodatków wyrównawczych w swoich budżetach.

W opinii członków Zarządu subwencja oświatowa powinna uwzględniać rozmiar zadań oświatowych zgodnie ze standardami i kosztami spełniania określonych w nich wymagań, a równocześnie stymulować osiąganie racjonalnej sieci szkół i placówek. W części oświatowej subwencji ogólnej, przeznaczonej na wynagrodzenia dla nauczycieli wraz z pochodnymi, dla większości miast nie zabezpieczono środków finansowych na poziomie gwarantującym realizację wypłat z uwzględnieniem podwyżki minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 24 marca 2009. A więc obowiązek sfinansowania podwyżki oraz zapewnienia pełnego zabezpieczenia tychże wynagrodzeń scedowano na JST.

Zaniepokojenie samorządowców budzi również zmniejszenie poziomu finansowania leczenia szpitalnego na rok 2010 o około 2 mld zł w porównaniu do 2009 r. Konsekwencją tego będzie ograniczenie dostępności leczenia szpitalnego, pogorszenie trudnej sytuacji finansowej szpitali i zaprzepaszczenie wysiłków mających na celu przywrócenie równowagi finansowej zakładom. Rygorystyczne wymagania NFZ doprowadziły do braku możliwości korzystania z ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w wielu placówkach. Przedstawiciele miast oczekują takiego sposobu finansowania, w którym każdy pacjent będzie traktowany przez szpital podmiotowo, pilnej zapłaty przez NFZ kwot wynikających z realizacji świadczeń ponadplanowych za rok 2008 i 2009, podjęcia działań zwiększających środki finansowych na 2010 r., natychmiastowej weryfikacji restrykcyjnych wymogów NFZ dotyczących wyposażenia i zatrudnienia specjalistycznej kadry lekarskiej oraz wprowadzenia takich zapisów, które będą przystawać do polskich realiów i potencjału kadry lekarskiej w naszym kraju.

Zaopiniowano także nowe założenia projektu ustawy o odpadach przygotowane przez Ministerstwo Środowiska. Największe kontrowersje wywołał brak zapisu o publicznej własności strumienia odpadów, co uniemożliwia samorządom kontrolę nad nim. Nie usatysfakcjonowała zebranych informacja, że podobno taki zapis ma znaleźć się w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminie. Zdaniem **Ryszarda Grobelnego**, prezydenta Poznania i prezesa ZMP, w założeniach do ustawy muszą znaleźć się ogólne zasady i instrumenty kontroli nad strumieniem odpadów. Przedstawiciele miast domagają się od rządu czystego, scentralizowanego modelu z publicznym władztwem nad odpadami, który będzie uwzględniał w planie województwa faktyczny stan.

Pozytywną opinię (bez art. 5 p. 4 dotyczącego art. 83 – nadmiar biurokracji) uzyskał projekt ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, projekt o utworzeniu PARP, o odpadach wydobywczych, o systemie oświaty, projekt założeń ustawy o Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (BGK), a także rozporządzenia w sprawie wymagań w zakresie wykorzystania wyrobów zawierających azbest. Do projektu o wyborze Prezydenta zgłoszono postulat dotyczący powołania do komisji obwodowej przedstawiciela instytucji, w której znajduje się lokal wyborczy oraz możliwości mianowania na przewodniczącego komisji przedstawiciela urzędu miasta czy gminy. Negatywną ocenę otrzymał projekt ustawy o transporcie drogowym.

JOANNA PRONIEWICZ

KULTURA

KOSZALIN
Terapia dla niepełnosprawnych

Istota projektu Koszalińskiej Biblioteki Publicznej im. Joachima Lelewela „Kultura jest dla każdego” polega na stworzeniu spójnej, długofalowej oferty kulturalnej adresowanej do niepełnosprawnych.

Skierowana jest do trzech grup osób niepełnosprawnych: niewidomych i niedowidzących, niepełnosprawnych intelektualnie – dzieci i dorosłych oraz osób z problemami psychicznymi. Oferta wykorzystuje zbiory własne biblioteki i jest realizowana przez pracowników biblioteki przy współpracy z artystami, terapeutami, nauczycielami, organizacjami pozarządowymi oraz koszalińskimi instytucjami kultury i szkołami.

Dzięki podjętym działaniom osoby niepełnosprawne są włączone w nurt życia kulturalnego miasta. Podczas cyklicznych spotkań osobom niewidomym i niedowidzącym prezentowane są nowości – „książki mówione” i audiobooki, przygotowywane są plebiscyty na bestseller, prezentacje literatury różnych krajów w ramach akcji „Smaki świata”. Dla dzieci i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie prowadzone są cykliczne zajęcia biblioterapii. Osoby niepełnosprawne intelektualnie uczestniczą w zajęciach plastycznych i fotograficznych. Biblioteka prowadzi też stałą galerię prac osób uczestniczących w zajęciach.

Podczas cyklicznych spotkań w koszalińskiej bibliotece osobom niewidomym i niedowidzącym prezentowane są nowości – „książki mówione” i audiobooki.
Fot. Archiwum KBP.

Organizowane są koncerty i zajęcia muzyczne dla różnych grup, podczas których prezentowane są instrumenty, sylwetki muzyków i wokalistów, dorobek wybranych kompozytorów, różne rodzaje muzyki. Od 2008 r. odbywa się cykl spotkań i audycji z dziennikarzami muzycznymi. Osoby niepełnosprawne uczestniczą w spektaklach teatrów amatorskich i same przygotowują własne prezentacje teatralne. Co roku wspólnie z Koszalińskim Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym w bibliotece odbywa się Europejski Festiwal Filmowym Integracja „Ty i Ja”, w którym co roku bierze udział ok. 2000 osób.

W latach 2006–2008 w 439 różnych zajęciach w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej uczestniczyło 5337 osób niepełnosprawnych.

Niewielkie nakłady finansowe (w 2008 r. – ok. 70 tys. zł) przyniosły znaczące efekty, takie jak: terapia poprzez uczestnictwo w kulturze, pomoc niszowym środowiskom, zapobieganie ich wykluczeniu i marginalizacji społecznej oraz nawiązanie ścisłej współpracy na rzecz osób niepełnosprawnych między instytucjami kultury w Koszalinie. ■

SŁUPSK
Cyfrowe zbiory

„Bałtycka Biblioteka Cyfrowa (BBC)” to projekt realizowany od lutego 2008 roku, który opiera się na wykorzystaniu nowych technologii do upowszechnienia dokumentów dziedzictwa Pomorza w formie cyfrowej.

Dzięki projektowi udało się opisać, opracować, zgromadzić w jednym miejscu oraz udostępnić księgozbiory na temat regionu, które do tej pory rozproszone spoczywały na półkach bibliotek, archiwum, muzeów czy osób prywatnych.

BBC działa w oparciu o porozumienie zawarte pomiędzy Miejską Biblioteką Publiczną w Słupsku, Archiwum Państwowym w Koszalinie i Muzeum Pomorza Środkowego. Głównym celem BBC jest budowa warsztatu badawczego opartego na narzędziach elektronicznych, zestawieniach i prezentacjach w Internecie kulturowego dziedzictwa Pomorza, wspieranie działalności dydaktycznej i edukacyjnej oraz promocja miasta i regionu.

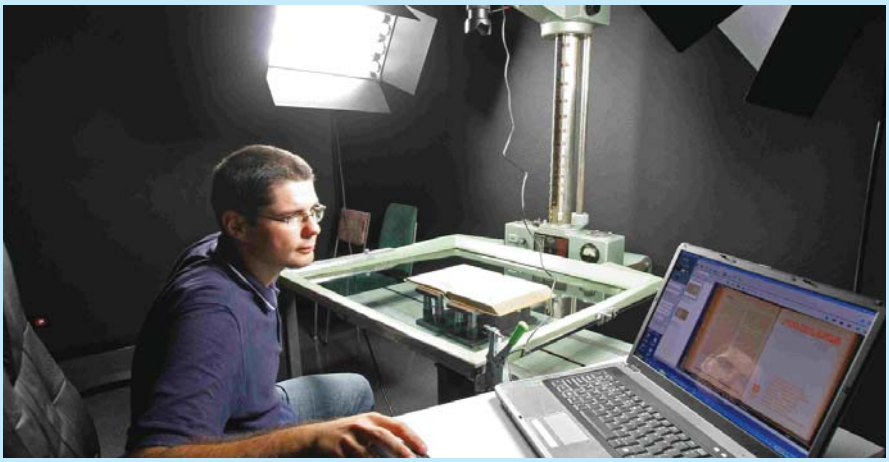

Stanowisko reprodukcyjne w BBC. *Fot. Archiwum BBC w Słupsku*

Stworzenie jak najlepszych cyfrowych kopii dokumentów umożliwia ich przetrwanie i zachowanie dla przyszłych pokoleń. Regionalna kolekcja cyfrowa służy uczniom, studentom, nauczycielom, naukowcom, przesiedleńcom i emigrantom, osobom niepełnosprawnym (np. dla słabowidzących i niewidomych – program syntezy mowy) oraz wszystkim mieszkańcom Pomorza. Zasób publikowany w Bałtyckiej Bibliotece Cyfrowej jest udostępniany bezpłatnie. Zgromadzono do tej pory 256 publikacji. Od momentu otwarcia z dokumentów tych korzystali czytelnicy z 32 krajów. BBC ma już stałych użytkowników, m.in. z Uniwersytetu w Yale, Oxford, University of London Federal Library, Vilniaus Universitetas. W lutym 2009 r. zarejestrowano 7027 odwiedzin.

Biblioteka cyfrowa nie tylko gromadzi zbiory dokumentów dotyczących regionu, ale również skupia i aktywizuje pasjonatów historii, współpracując z wolontariuszami.

Koszt całego przedsięwzięcia to 292 280 zł (w tym zakup sprzętu do digitalizacji – skanery, stanowisko do fotoprodukcji, komputery i oprogramowanie – 264 393 zł). ■

POWIAT KIELCKI
Promocja tradycji

Projekt „Jarmark Świętokrzyski” to coroczna impreza plenerowa mająca na celu powrót do tradycyjnych jarmarków średniowiecznych, które odbywały się na szczycie Łysej Góry, gdzie znajduje się Klasztor na Świętym Krzyżu. Głównym celem przedsięwzięcia jest promocja miejsca i regionu.

Uwagę widzów przyciągają organizowane w plenerze podczas Jarmarku imprezy, widowiska i przedstawienia teatralne. Fot. Archiwum SP w Kielcach

Jarmark Świętokrzyski po raz pierwszy został zorganizowany w 2006 roku w ramach obchodów 1000-lecia życia monastycznego pn. „Milenium Świętokrzyskie”. Prowadzona przy okazji tego wydarzenia kampania promocyjna przyczyniła się do wykreowania i ugruntowania marki produktu turystycznego „Święty Krzyż” przez podjęcie odpowiednich działań reklamowo-marketingowych (m.in. wydawnictw promocyjnych).

Do realizacji projektu powołany jest zespół organizacyjny, w skład którego wchodzą przedstawiciele: Starostwa Powiatowego w Kielcach, gmin – Bieliny i Nowa Słupia, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miejskiego w Kielcach, Klasztoru na Świętym Krzyżu, Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Ważnym elementem całego Jarmarku jest tradycyjna uroczysta msza święta odprawiana w Klasztorze na Świętym Krzyżu. W czasie imprezy można kupić rękodzieła wytwarzane przez twórców ludowych, artystów malarzy, rzeźbiarzy, spróbować potraw regionalnych, oglądać w plenerze widowiska i przedstawienia teatralne oraz występy zespołów folklorystycznych.

Podczas „Milenium” odbyły się 2 wizyty nie tylko polskich dziennikarzy (*study-tur*), a późniejsze pozytywne artykuły w wydawnictwach turystycznych dowodzą, że zamierzony cel został osiągnięty. Według ankiet i badań w imprezie do tej pory wzięło udział 5219 osób. Natomiast w głównych obchodach „Milenium” – 10 000 osób, w tym 300-osobowa pielgrzymka z Węgier.

Całkowita wartość projektu „Milenium Świętokrzyskie” wyniosła 4 101 000 zł, a każda impreza „Jarmark Świętokrzyski” to koszt około 20 000 zł. ■

POWIAT PILSKI
Aktywne czytanie

Projekt Starostwa Powiatowego w Pile, Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. P. Szumana pod nazwą „Rodzinne popołudnia z Misiem” to cykl spotkań dla dzieci do sześciu lat i ich rodziców.

Spotkania są organizowane systematycznie w każdą środę miesiąca w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece w Pile. Przedsięwzięcie promuje ideę głośnego czytania w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”. Głośnemu czytaniu dostosowanych do wieku tekstów literackich towarzyszą nowatorskie zajęcia parateatralne, plastyczne, muzyczne. Efekty wspólnych działań artystycznych są prezentowane w bibliotece. Zapraszani są niecodzienni goście: literaci, dziennikarze, artyści, nauczyciele, samorządowcy, działacze społeczni. Goście czytają swoje ulubione książki z dzieciństwa, opowiadają o swych pasjach. Między innymi gościem „Rodzinnych popołudni z Misiem” byli prof. dr. hab. Joanna Papuzińska-Bekasik, Eliza Piotrowska oraz Jerzy Utkin. Dzieci w miłej i przyjaznej atmosferze kształtują na całe życie nawyk czytania i zdobywania wiedzy, rozbudzają swoją ciekawość świata, ćwiczą pamięć i koncentrację, nabywają pierwszych doświadczeń współpracy w grupie, bawią się twórczo z innymi dziećmi i rodzicami, rozwijają talent artystyczny.

Rozwiązanie umożliwia aktywny udział w kulturze grup wielopokoleniowych, wspieranie rozwoju intelektualno-emocjonalnego od najmłodszych lat i więzi rodzinnych mieszkańców

„Rodzinne popołudnie z Misiem”. Fot. Archiwum SP w Pile

powiatu pilskiego. W każdym spotkaniu bierze udział ok. 10–20 rodzin, łącznie 100 rodzin.

Poniesione nakłady finansowe wyniosły 3000 zł. ■

OŚWIATA

KRAKÓW
Wielofunkcyjna baza

„Platforma Edukacyjna” (PE) to wielomodułowa, wielofunkcyjna baza informacji o działalności przedszkoli, szkół i placówek oświatowych na terenie miasta, która połączyła już istniejące i rozproszone do tej pory zasoby internetowe dotyczące oświaty.

„Platforma Edukacyjna” to kompleksowe narzędzie usprawniające proces zarządzania od 2006 r., które pozwala m.in. na gromadzenie i analizę informacji o szkołach, uczniach, ich ścieżkach edukacyjnych, rekrutacji do szkół i przedszkoli, pomocy stypendialnej, a także umożliwia generowanie rozmaitych zestawów raportów, statystyk na potrzeby organu prowadzącego szkoły i inne placówki. Daje możliwość elastycznego zwiększenia wydajności systemu w miarę wzrostu liczby użytkowników, zapewnia bezpieczeństwo przesyłanych danych. Działający w ramach „Platformy Edukacyjnej” Portal

Jeden z modułów PE – Stypendia (Divido) – internetowa akwizycja wniosków stypendialnych. Fot. Archiwum UM w Krakowie

Edukacyjny – www.portaledukacyjny.krakow.pl – służy do komunikowania się z dyrektorami szkół i placówek, nauczycielami, rodzicami, uczniami i mediami.

Dzięki PE udało się uporządkować zarządzanie oświatą, wyeliminować wielokrotne wprowadzanie tych samych danych w różnych systemach i jednostkach, usprawnić procesy rekrutacji, składania wniosków o stypendia (ok. 7000 decyzji rocznie) i kontroli realizacji obowiązku szkolnego (zestawienie danych bazy o uczniach i bazy meldunkowej), poprawić komunikację z Wydziałem Oświaty, zapewnić powszechny dostęp do danych o ofercie placówek, liczbie i specyfice oddziałów.

Koszty tego przedsięwzięcia od 2005 r. to 1 270 000 zł. ■

MUROWANA GOŚLINA
Przedszkole dla każdego dziecka

Projekt „Zapewnienie opieki i wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom na terenie gminy Murowana Goślina” polega na racjonalizacji i prywatyzacji sieci przedszkoli w gminie, dzięki czemu zapewniono wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym miejsca w placówkach lub dostęp do innych form wychowania przedszkolnego.

Gmina swoje działania skoncentrowała na zapewnieniu edukacji przedszkolnej dzieciom zamieszkałym na terenach wiejskich oraz podniesieniu jakości zarządzania przedszkolami funkcjonującymi na terenie gminy. Obecnie w Murowanej Goślinie funkcjonuje 5 przedszkoli publicznych, 2 niepubliczne i 4 ogniska przedszkolne. Mimo że przedszkola nie są obecnie prowadzone przez samorząd, są nadal publiczne, a także bezpłatne (gdy realizowana jest w nich podstawa programowa).

Prywatyzacja przedszkoli rozpoczęła się w 2001 r. W rezultacie prowadzenie trzech przedszkoli publicznych powierzono osobom fizycznym, a jedno również publiczne Fundacji Pomoc Dzieciom Wiejskim. W latach 2007–2008 zrealizowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego we współpracy z Fundacją Familijny Poznań projekt – „Nasze przedszkole”, którego celem było otwarcie ogniska przedszkolnego w Rakowni, działającego przez 12 miesięcy. Po zakończeniu projektu organizowaniem opieki przedszkolnej we wsi Rakownia zajęło się Stowarzyszenie Przyjaciół Rakowni. Fundacja Familijny Poznań włączyła się w 2009 r. we wdrażanie projektu „Twoje przedszkole”, również finansowanego z EFS. Efektem tej współpracy było otwarcie ognisk przedszkolnych we wsiach: Boduszewo, Mściszewo, Uchorowo. W 2009 r. uruchomiono natomiast przedszkole publiczne we wsi Długa Goślina z oddziałem zamiejscowym we wsi Białężyn.

Efektem wprowadzonych zmian jest upowszechnienie dostępu do opieki przedszkolnej i lepsza jakość usług. Na 504 dzieci w wieku od 3 do 5 lat, 397 dzieci w Murowanej Goślinie jest objętych opieką przedszkolną, czyli 79%, przy czym w skali kraju wskaźnik ten wynosi 44%.

Koszt całego przedsięwzięcia wraz z coroczną dotacją (za rok 2008) na prowadzenie przedszkoli, remontami i adaptacją pomieszczeń to ok. 1 500 000 zł. ■

SKOKI
Przekazanie zamiast likwidacji

Na decyzję o wdrożeniu w 2004 r. projektu „Przekazanie prowadzenia szkół podstawowych z terenów wiejskich gminy Skoki Fundacji Pomoc Dzieciom Wiejskim zamiast ich całkowitej likwidacji” wpłynęła zmniejszająca się liczba dzieci w tych szkołach oraz względy finansowe – wzrost kosztów utrzymania tych placówek przy zmniejszającej się subwencji.

Projekt polega na przekazaniu wszystkich jednocześnie 5 szkół wiejskich – po przeprowadzeniu koniecznego prawnie procesu likwidacyjnego – organizacji pozarządowej, Fundacji „Pomoc Dzieciom Wiejskim” z siedzibą w Bliżycach. Na mocy uchwały RM przekazano w użyczenie budynki i działki wraz z wyposażeniem likwidowanych szkół Fundacji, która utworzyła z nich Zespół Szkół Niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej. W skład tego Zespołu weszły także przedszkola. W ten sposób gmina zapewniła 339 uczniom uczęszczającym do likwidowanych szkół możliwość kontynuowania nauki w tym samym miejscu, blisko domu. Przekazanie szkół organizacji pozarządowej dało możliwość zatrudnienia na nowych warunkach (na podstawie Kodeksu pracy) wszystkich chętnych nauczycieli i pracowników obsługi zatrudnionych uprzednio w placówkach prowadzonych przez samorząd.

W szkołach prowadzonych przez Fundację poprawiły się warunki nauczania, a nauczyciele mają lepszy kontakt z dziećmi.

Gmina zaoszczędziła pieniądze, które trzeba by wydać na dowozy uczniów do szkoły w Skokach, na stworzenie dodatkowych klas i oddziału przedszkolnego. Zaoszczędzone środki pozwoliły na poszerzenie zakresu opieki przedszkolnej na dzieci w wielu 3–5 (obecnie każde dziecko z terenu gminy uczęszcza do przedszkola), dofinansowanie ferii zimowych, rozwoju kultury fizycznej i sportu, imprez dla dzieci i młodzieży.

Koszty przedsięwzięcia objęły wypłaty odpraw wszystkim nauczycielom zwolnionym ze zlikwidowanych szkół, a także ogromny nakład czasu pracy kadry zarządzającej gminą (spotkania i negocjacje z nauczycielami i rodzicami) oraz pracowników merytorycznych (analizy demograficzne i finansowe). ■

POWIAT AUGUSTOWSKI
Elektroniczny nabór

Powiat augustowski od 2006 r. wprowadził elektroniczny nabór uczniów do szkół ponadgimnazjalnych.

Elektroniczny system naboru absolwentów gimnazjów do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych jest narzędziem, dzięki któremu proces rekrutacji przebiega szybko i sprawnie, a z jego efektów są zadowoleni uczniowie, rodzice, nauczyciele, dyrektorzy szkół i organ prowadzący. System ten stanowi źródło wiarygodnych informacji o kandydatach do szkół i ich preferencjach dotyczących wyboru szkoły oraz gwarantuje obiektywne przeprowadzenie naboru.

Prawie 3000 uczniów biorących udział w elektronicznym naborze miało ułatwiony proces rekrutacji, ok. 5,5 tys. rodziców mogło na bieżąco monitorować przebieg rekrutacji ich dzieci, a każdego roku dyrektorzy 4 szkół i zespołów szkół ponadgimnazjalnych oraz ich pracownicy dzięki uproszczonym procedurom mieli mniej pracy związanej z przeprowadzeniem rekrutacji.

Innowacyjność praktyki polega na elektronicznej formie przeprowadzania naboru do szkół – uczniowie w procesie rekrutacji wykorzystują i rozwijają kompetencje informatyczne poprzez umiejętność docierania do usług oferowanych w Internecie. Wdrożenie tego rozwiązania rozpoczęto od przygotowania elektronicznego informatora o szkołach ponadgimnazjalnych.

W latach 2006–2008 powiat augustowski na wdrożenie systemu naboru elektronicznego wydał kwotę 8280 zł, w tym: w roku 2006 – 2587 zł, w roku 2007 – 2587 zł, a w 2008 – 3105 zł.

Materiał przygotowała
JOANNA PRONIEWICZ

*Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych od połowy 2007 roku realizuje 4-letni program doradczo-szkoleniowy **„Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych”**, który jest współfinansowany przez rząd Norwegii ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Projekt obejmuje rozbudowę Systemu Analiz Samorządowych, uruchomienie Grup Wymiany Doświadczeń, organizowanie konkursów, prowadzenie szkoleń oraz wyjazdy studyjne i staże w samorządach norweskich.*

norway grants

VII Samorządowe Forum Kapitału i Finansów

Zagrożenia i szanse

Samorządowe Forum Kapitału i Finansów, które w dniach 6–7 października br. odbyło się w Warszawie już po raz siódmy, to jedno z najważniejszych wydarzeń świata finansów samorządowych.

Organizatorzy chcą, by Forum pomagało budować standardy zarządzania finansami publicznymi i kapitałem pozostającym w zakresie gospodarowania władz lokalnych. Forum ma też pomóc wypracować rozwiązania przydatne w walce z problemami finansowymi, z jakimi borykają się jednostki samorządowe w warunkach kryzysu gospodarczego. Jest miejscem wymiany doświadczeń przedstawicieli samorządu terytorialnego różnego szczebla, ekspertów ekonomii, osobistości świata polskiej samorządności i polityki, a także bankowców, inwestorów i doradców finansowych.

Sesja plenarna podczas Forum. *Fot. H. Hendrysiak*

Konferencja rozpoczęła się sesją plenarną, poświęconą finansom w czasie kryzysu, m.in. sytuacji na giełdzie oraz w sektorze bankowym. O „Funduszach unijnych w latach 2007–2013 jako nowych szansach i wyzwaniach dla polskiego samorządu" mówiła minister rozwoju regionalnego, **Elżbieta Bieńkowska**. Poinformowała ona, że obecnie środki unijne są zatwierdzone w wysokości 27 mld zł – głównie do wykorzystania na poziomie regionalnym. Powstaje natomiast Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, która prezentuje nowe podejście do tego rozwoju oparte na przekonaniu, że każdy region w Polsce, nawet słabszy, ma jakieś mocne strony i je właśnie trzeba wzmacniać. Takie zachowanie mają wymuszać zmiany legislacyjne i instytucjonalne przygotowywane w ministerstwie.

Mentalne pęknięcie

Dramatyczną sytuację polskiego samorządu przedstawił z kolei **profesor Michał Kulesza** w referacie pt. *Majątek samorządu terytorialnego – dylematy w warunkach recentralizacji*. Uważa on, że sukcesy jst oparte były na fundamencie samodzielności i odpowiedzialności przed mieszkańcami, w tym również samodzielności majątkowej. – *Z mojego punktu widzenia widać mentalne pęknięcie co do samodzielności majątkowej jst* – mówił M. Kulesza. – *Wprowadzane obecnie rozwiązania mogą podważyć istnienie całego samorządu terytorialnego. Z jednej strony przepisy Konstytucji, ustawy o samorządzie gminnym, o gospodarce komunalnej czy o zasadach polityki rozwoju mówią o samodzielności samorządów, a z drugiej strony organy kontroli i nadzoru ich nie czytają i uznają, że co nie jest szczegółowo wymienione w ustawach, to jest niedozwolone*. Profesor Kulesza postawił tezę, że mamy do czynienia z próbą powrotu do państwa scentralizowanego, czego przykładem może być programowanie rozwoju, które stale jest prowadzone na zasadzie ręcznego sterowania z Warszawy. A to narusza samodzielność decyzyjną i majątkową samorządów. – *Jeśli i gminy, i powiaty muszą się wykazać szczegółową podstawą prawną, by działać prorozwojowo, to system ten jest na skraju załamania. Nie może być tak, że organy kontrolne mają prawo określać, co jest legalne. Trzeba od nich żądać pokazania złamania konkretnego przepisu przez jst w sferze własności majątkowej. Muszę to powiedzieć, bo widzę w tym ogromne zagrożenie dla waszej pracy, satysfakcji, a także bezpieczeństwa* – zakończył wystąpienie profesor Kulesza.

Finanse pod ochroną

Debata samorządowa, którą moderował prezes Związku Miast Polskich, prezydent Poznania, Ryszard Grobelny poświęcona była *finansom samorządu w warunkach kryzysu*. **Paweł Swianiewicz,** profesor UW, kierownik Zakładu Rozwoju i Polityki Lokalnej omówił przygotowany przez siebie „Raport" o sytuacji finansowej samorządu terytorialnego. Uważa on, że w sytuacji Polski nie ma powodu używać słowa „kryzys", gdyż w porównaniu z innymi krajami nasza sytuacja jest nie najgorsza, proponuje więc posługiwać się terminem „spowolnienie gospodarcze". Niemniej jednak analizy wykazują, że sytuacja na tyle się pogorszyła, że trzeba znacznie zredukować programy rozwoju w porównaniu z wcześniejszymi prognozami. Z „Raportu" wynika ważne spostrzeżenie, że samorządowe finanse wymagają specjalnej ochrony, gdyż to jst są głównym inwestorem (nie tylko zresztą w Polsce). Tymczasem większość ich dochodów własnych spada – dochody z PIT, CIT, podatku od czynności cywilnoprawnych, właściwie tylko subwencja jest na stałym poziomie (i stabilizuje finanse samorządowe). Sytuacja taka uderza przede wszystkim w miasta oraz miasta na prawach powiatu. Na razie jeszcze udaje się im utrzymać wysoki poziom inwestycji, ale kosztem wzrostu zadłużenia.

P. Swianiewicz zwrócił uwagę, że jednak kryzys może też być szansą, np. na przeprowadzenie reform, na zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników, którzy w niespokojnych czasach godzą się pracować za niższą pensję w bezpieczniejszej firmie, a takimi są urzędy. Nieoczekiwanym, a pozytywnym skutkiem kryzysu są też niższe koszty realizacji inwestycji.

Oddać VAT od inwestycji

W dyskusji udział wzięła **Danuta Wawrzynkiewicz**, doradca Prezydenta RP ds. finansów publicznych, która uznała, że czas najwyższy powrócić do zwolnienia inwestycji prowadzonych przez jst z podatku VAT, gdyż będzie to działaniem proinwestycyjnym. Przełoży się na wzrost zatrudnienia, polepszenie koniunktury i zwiększenie obrotu środkami finansowymi. Do poprawy koniunktury przyczyniają się też środki unijne, jednak może się okazać, że słabsze samorządy nie będą mogły z nich korzystać, bo zabraknie im wkładu własnego. Takie samorządy powinno wspierać państwo. D. Wawrzynkiewicz zwróciła uwagę na problem braku zabezpieczeń jst w sytuacji, gdy pieniądze z subwencji ogólnej czy dotacji, np. tych na opiekę społeczną, nie zostaną przekazane lub są przekazywane z opóźnieniem. W tej chwili jedyną drogą jest dochodzenie praw w sądzie.

Ścinanie inwestycji

Prowadzący dyskusję **Ryszard Grobelny** zauważył z kolei, że spadek dochodów jst na razie spowodowany jest nie tyle kryzysem finansowym, ile decyzją parlamentu o zmianie progów podatkowych oraz ulgach, np. prorodzinnej. A to oznacza, że spadek związany z kryzysem dopiero nadejdzie oraz, że z końcem kryzysu sytuacja samorządów nie wróci do dawnego poziomu. Grobelny postawił tezę, że biedni zbiednieją niewiele, bogaci natomiast zbiednieją istotnie. To będzie problem dla dalszego rozwoju Polski. Już obecnie widać, że możliwości inwestycyjne jst zmniejszą się o około 20%, co przy obecnych wydatkach na ten cel rzędu dwudziestu kilku procent dochodów spowoduje spadek możliwości inwestycyjnych prawie do zera. Stanie się to jednak jeszcze nie w tym ani w przyszłym roku, również ze względu na fakt, że będzie to rok wyborczy.

Prezes ZMP nie zgadza się z tezą „Raportu", że subwencje stabilizują finanse samorządowe, gdyż system ich naliczania jest związany z zadaniami, a nie wyrównywaniem budżetu. – *Podstawowa część subwencji, zwana oświatową, rośnie także dlatego, że rośnie podstawa jej naliczania, mianowicie wynagrodzenie nauczycieli. Wzrost tych wynagrodzeń powoduje, że musimy wypłacić podwyżki także tym nauczycielom, którzy nie są opłacani z subwencji, np. w przedszkolach. W związku z tym, choć wydaje się, że subwencja stabilizuje sytuację, to w rzeczywistości powoduje większe napięcia w budżecie* – mówił R. Grobelny.

Pesymistyczne konkluzje dotyczące pogorszenia się sytuacji finansowej jst potwierdziła również **Elżbieta Kamińska**, dyrektor Fitch Polska, firmy przygotowującej ratingi samorządów – większość prognoz zostało obniżonych, w tym również dla dużych miast, jak Wrocław czy Ruda Śląska.

Nowe narzędzie

Robert Kwiatkowski, dyrektor Działu Rozwoju Biznesu na Giełdzie Papierów Wartościowych mówił o nowo otwartym rynku obligacji Catalyst, którego uroczysta inauguracja odbyła się 30 września br. na GPW w Warszawie. Według planów GPW Catalyst ma być największym rynkiem obligacji korporacyjnych i komunalnych w Europie Środkowej, który przejmie obrót skoncentrowany obecnie na rynku międzybankowym.

Podczas konferencji sporo czasu poświęcono również nowej ustawie o finansach publicznych oraz barierom w wykorzystywaniu funduszy unijnych przez samorządy. Konferencja zakończyła się panelową debatą na temat „Raportu 2030" z perspektywy samorządów.

Organizatorami Forum były: Municypium S.A. oraz Miasto Stołeczne Warszawa, a jednym z patronów środowiskowych imprezy – Związek Miast Polskich.

HANNA HENDRYSIAK

Z Komisji Wspólnej...

Spokojne uzgodnienia

Na wrześniowym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego przedstawiciele rządu i samorządu bardzo sprawnie zaopiniowali ponad 50 projektów ustaw i rozporządzeń.

Pozytywną opinię uzyskały m.in. projekty: ustawy o zasadach nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa, „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.", rozporządzenia w sprawie przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej, nowelizacji rozporządzenia w sprawie wykazu przedsięwzięć Euro 2012 oraz rozporządzenia w sprawie zakresu zadań objętych mecenatem państwa wykonywanych przez samorządowe instytucje filmowe i instytucje kultury oraz udzielania dotacji na te zadania.

Kontrowersyjne sprawy pojawiły się dopiero w końcowej części, podczas której samorządowcy przekazali współprzewodniczącemu ze strony rządowej, wicepremierowi Grzegorzowi Schetynie informacje o problemach, z jakimi się borykają. Tym razem był to np. wniosek o wstrzymanie wpłat tzw. janosikowego (pieniędzy wpłacanych przez najbogatsze jst przeznaczonych na część równoważącą subwencji ogólnej) w związku z kryzysem i spowodowanymi nim mniejszymi dochodami miast. Wiceminister finansów, Elżbieta Suchocka-Roguska poinformowała, że budżet państwa nie jest w stanie wyasygnować ponad 2 mld zł, żeby uzupełnić ten ubytek. Na propozycję zweryfikowania wpłat ze względu na obecną sytuację finansową zobowiązała się, że jeżeli zespół finansowy wypracuje kompromis w tej sprawie, to ministerstwo przygotuje przepisy przejściowe na rok 2010, który będzie trudny dla jst.

– *Jednocześnie dane, które będą brane pod uwagę przy określaniu tych wpłat, będą z roku 2008, czyli roku, w którym dochody państwa i jst były relatywnie wysokie. Jeżeli można zaproponować pilne spotkanie zespołu, przedyskutowanie sprawy i jeśli będzie kompromis, to my zobowiązujemy się do pilnego przygotowania projektu ustawy i przeprowadzenia go przez parlament, tak by od 1 stycznia mogła wejść w życie* – obiecała minister Suchocka.

Bulwersującą informację, że w parlamencie trwają prace nad projektem ustawy o zamówieniach publicznych, który w ogóle nie został przekazany do opiniowania przez Komisję Wspólną, przekazał przewodniczący strony samorządowej, Piotr Uszok. Tymczasem przedstawiciele samorządu mają do projektu uwagi – przede wszystkim o pozostawienie dzisiejszego progu 100 tys. zł kaucji za odwołanie od decyzji Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych – zamiast proponowanych zaporowych 5 mln zł. Wicepremier Grzegorz Schetyna obiecał zająć się tą sprawą. Podobną obietnicę złożył w kwestii rozporządzeń dotyczących podniesienia opłat za prawa jazdy i dokumenty rejestracyjne, które miały wejść w życie od stycznia br. Co roku Państwowa Komisja Papierów Wartościowych podnosi cenę za druki, natomiast powiaty i miasta na prawach powiatów od czterech lat nie mogą podwyższyć opłat. Sprawa ta kilkakrotnie stawała na Komisji, jednak mimo zapewnień Ministerstwa Infrastruktury rozporządzenia nadal nie weszły w życie. O przyjętych rozwiązaniach premier poinformował samorządowców na kolejnym spotkaniu Komisji Wspólnej, 28 października br. **HH**

Nowa Komisja Związku Miast Polskich

Od ogółu do szczegółu

Komisja Geodezji i Infrastruktury Informacji Przestrzennej Związku Miast Polskich zebrała się po raz pierwszy 9 października br. w Warszawie. Zarząd ZMP powołał tę komisję decyzją z 23 kwietnia 2009 r. na wniosek prezydentów Warszawy oraz Kielc.

Zainteresowanie pracą w niej wyraziło ponad 50 osób z miast należących do Związku. Na pierwszym spotkaniu uczestnicy mieli omówić kwestie implementacji dyrektywy Inspire w prawodawstwie polskim oraz proponowane przez Głównego Geodetę Kraju zmiany w Prawie geodezyjnym i kartograficznym. Okazało się jednak, że spraw do omówienia jest tyle, że konieczne jest ich uporządkowanie, podzielenie na grupy tematyczne, a potem zorganizowanie spotkań w mniejszych grupach, które będą w stanie wypracować stanowisko lub zaproponować konkretne rozwiązania problemów.

Zgromadzeni wybrali spośród siebie w głosowaniu przewodniczącego Komisji, którym został Wojciech Dyakowski, dyrektor Wydziału Geodezji, Katastru i Inwentaryzacji w UM w Łodzi, znany wśród samorządowców, jako że już od kilkunastu lat walczy o dobre prawo geodezyjne w Polsce. Jego zastępcami wybrani zostali: Ewa Dyrda, która jest geodetą powiatowym w Żorach, Wojciech Jeszka, zastępca Wydziału Geodezji w bytomskim UM, Artur Majer, zastępca dyrektora ds. Służby Geodezyjnej w UM w Poznaniu oraz Tomasz Myśliński, dyrektor Biura Geodezji i Katastru w warszawskim magistracie. Po naradzie prezydium zdecydowało, by członkowie Komisji w ciągu dwóch tygodni od spotkania przesyłali na adres biura ZMP propozycje tematów, problemów oraz propozycji zmian, którymi powinna zająć się Komisja w najbliższym czasie. – *Ponieważ są kłopoty, i z przepisami prawa geodezyjnego, i infrastruktury informacji przestrzennej, zaczniemy od tego, że ustalimy sobie generalia, czyli podstawowe założenia, jak ten system ma wyglądać* – powiedział przewodniczący Komisji, Wojciech Dyakowski. – *Najlepiej, żeby przesyłane opinie były ukierunkowane, czy dotyczą finansowania, czy struktury organizacyjnej, czy też baz danych. Na podstawie tego materiału spróbujemy stworzyć pewne aksjomaty tego, co powinno być i przedstawimy władzom ZMP, a jeśli uzyskamy akceptację, to – jak to w geodezji – przejdziemy od ogółu do szczegółu i spróbujemy opracować bardziej szczegółowe polityki*.

Ze względu na dużą liczebność Komisji przewodniczący Dyakowski zaproponował powołanie zespołów. Zapowiedział też intensywną pracę, co oznacza częste spotkania oraz bieżące konsultacje drogą elektroniczną.

Dyrektor Biura ZMP, Andrzej Porawski zapewnił członków Komisji, że biuro będzie wspierać ich prace, służyć pomocą organizacyjną oraz – w razie potrzeby – również prawną.

HH

Cenny remis z Niemcami

W sobotę 3 października br. z okazji 19. rocznicy zjednoczenia Niemiec burmistrzowie i prezydenci miast Polski i Niemiec rozegrali towarzyski mecz piłki nożnej. Spotkanie zakończyło się remisem 3:3, co można uznać za sukces reprezentacji polskiej, gdyż przed rokiem drużyna Niemiec zajęła pierwsze miejsce w europejskich mistrzostwach burmistrzów i prezydentów w piłce nożnej w austriackim Alpendorfie. Kolejne spotkanie obu drużyn zaplanowane jest na przyszły rok.

Fot. K. Paczyński **(HL)**

Dobry czas w Monachium

W poszukiwaniu inwestorów

W dniach 5–7 października br. w Monachium odbyły się 12. Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych EXPO REAL 2009.

Targi te są obecnie jedną z najbardziej prestiżowych imprez wystawienniczych branży inwestycyjnej w Europie. W tegorocznej edycji uczestniczyło prawie 35 000 osób, w tym ponad 21 000 zwiedzających oraz prawie 15 000 przedstawicieli wystawców z 73 krajów. Na targach swoje oferty zaprezentowało 1580 wystawców z 34 krajów. Wielkość sprzedanej powierzchni targowej to w tym roku ok. 60 000 m^2. Polska zajmowała 810 m^2 (w ubiegłym roku 650 m^2).

– *Kiedy uzmysłowimy sobie, jaki upadek, kryzys ma za sobą branża nieruchomości, te liczby i wyniki są niebywale zadowalające. Właśnie w tym czasie EXPO REAL okazało się doskonałą platformą wymiany doświadczeń i rozmów dla branży* – podkreślał **Eugen Egetenmeier**, prezes Targów Monachijskich.

Silna reprezentacja Polski zwróciła uwagę inwestorów zagranicznych, mówili o tym sami wystawcy, jak również przedstawiciele Targów Monachijskich. Zwracali oni uwagę na fakt, że Polska i polskie miasta w statystykach targowych wypadają coraz lepiej i mają na tych targach swoje stałe miejsce.

W tym roku na 15 stoiskach nasz kraj reprezentowało 50 wystawców, z czego prawie 40 to reprezentanci samorządów, m.in. Warszawy, Krakowa, Katowic, Gdańska, Sopotu, Poznania, Szczecina, Rybnika oraz regionów Warmińsko-Mazurskiego, Dolnego Śląska, Kujawsko-Pomorskiego, Podlaskiego, Metropolii Silesia, województwa śląskiego. Prezentowali oni swoje oferty głównie na stoiskach indywidualnych i regionalnych.

Związek Miast Polski po raz trzeci zorganizował dla swoich miast członkowskich indywidualne stoisko. Na powierzchni 28 m^2 swoją ofertę pokazało 6 miast: Częstochowa, Gniezno, Gorzów Wlkp., Koszalin, Lublin, Zabrze.

Swoje miasta reprezentowała w tym roku bardzo silna grupa prezydentów i burmistrzów oraz ich zastępcy, m.in. z Katowic, Jastrzębia-Zdroju, Sopotu, Rybnika, Torunia, Włocławka, Grudziądza, Olsztyna, Elbląga, Giżycka, Jarocina, Śremu, Koszalina, Ełku, Ostródy, Iławy, Dąbrowy Górniczej, Sosnowca, Szczecina, Gryfina i Wrocławia.

Oferty miast obecnych na Targach były bardzo różnorodne, dotyczyły zarówno zagospodarowania terenów pod produkcję i przemysł (tereny w znacznej części położone w Specjalnych Strefach Ekonomicznych), budownictwa mieszkaniowego, budowy hoteli, jak i rekreacji (budowa aqua parków). Pojawiły się też projekty przebudowy dworców PKP, na które poszukiwali inwestorów przedstawiciele Sopotu i Zabrza.

Konsul, Elżbieta Sobótka oraz Jacek Protas, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego gotowi do sadzenia dębów.

Podczas Targów przedstawiciele miast odbywali liczne spotkania, a także skorzystali z oferty konferencji i seminariów, w których uczestniczyła liczna grupa studentów SGH z Koła Nieruchomości.

Stoisko Związku Miast Polskich na Targach w Monachium.

Targi EXPO REAL to jedne z największych targów inwestycyjnych przyciągające inwestorów, bankowców, deweloperów i samorządy lokalne. Jak zauważył organizator targów **Krzysztof Kiljański**, dyrektor Biura Targów Monachijskich w Polsce, z roku na rok zwiększa się liczba polskich wystawców i polskich stoisk, rośnie liczba indywidualnych wystawców (dotyczy to głównie samorządów).

Tradycyjnie podczas EXPO REAL wystawcy polscy spotkali się w polskim konsulacie na zaproszenie Elżbiety Sobótki, Konsul Generalnej w Monachium oraz dr Jacka Robaka radcy Ambasady RP w Berlinie. W tym roku spotkaniu towarzyszyła miła uroczystość sadzenia dębów, przywiezionych przez delegację z Dąbrowy Górniczej. Trzy drzewka, zasadzone w ogrodzie przy konsulacie, mają symbolizować trwałe inwestycje oraz silne związki przedstawicieli miast, regionów i biznesu.

Organizatorzy Targów, a także Związek Miast Polskich już dziś zapraszają na kolejną edycję Targów EXPO REAL, które odbędą się w dniach 4–6 października 2010 r. Biuro Targów Monachijskich w Polsce zaprasza ponadto do udziału w *f.re.e 2010* – Międzynarodowych Targach Turystycznych, które odbędą się także w Monachium w dniach od 18 do 22 lutego przyszłego roku.

Bliższe informacje znajdą Państwo na stronach **www.targiwmonachium.pl** oraz **www.zmp.poznan.pl**

Tekst i zdjęcia
JOANNA LUDWICZAK

Jarocin obronił dobre imię

Wygrany proces z gazetą

7 października br. w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi zapadł precedensowy, prawomocny wyrok w sprawie z powództwa samorządu. Po raz pierwszy sprawę do sądu wniosła nie osoba, ale gmina. Redaktor naczelny tygodnika „Gazeta Jarocińska" musi przeprosić Gminę Jarocin.

Łódzki Sąd Apelacyjny zdecydował, że na pierwszej stronie najbliższego – od daty wyroku – wydania tygodnika jej redaktor musiał opublikować przeprosiny następującej treści: *Przepraszam Gminę Jarocin za zamieszczenie w artykule mojego autorstwa pt. „Tu wszystko gra" nieuprawnionej sugestii, iż gmina mogła nabyć nieruchomość znajdującą się przy ul. Maratońskiej w Jarocinie od RSP Kotlin, ale jej nie nabyła, gdyż kierowała się interesem innego przedsiębiorcy – nabywcy tej nieruchomości, a nie własnym, a także sugestii, iż działania organów Gminy Jarocin nie mają przejrzystego charakteru. Piotr Piotrowicz – redaktor naczelny Gazety Jarocińskiej.*

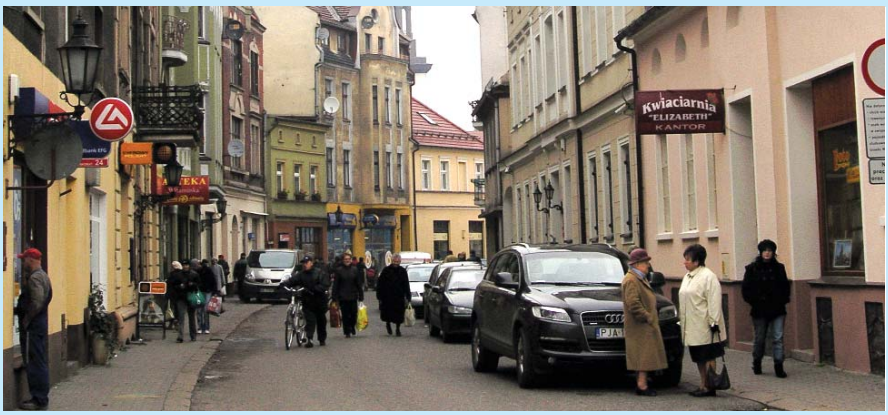

Leżący w Wielkopolsce Jarocin obronił swoje dobre imię. *Fot. E. Parchimowicz*

W 2006 r. w „Gazecie Jarocińskiej" ukazał się artykuł dotyczący zakupu gruntów przy ul. Maratońskiej, na których odbywa się obecnie Jarocin Festiwal. Zdaniem burmistrza Jarocina informacja ta naruszyła dobra osobiste gminy podważając jej autorytet i narażając tym samym na utratę zaufania społeczności samorządowej. Reakcją na artykuł był więc proces, jaki gmina reprezentowana przez burmistrza Adama Pawlickiego wytoczyła redaktorowi naczelnemu „Gazety Jarocińskiej".

Dwa lata temu gmina przegrała pierwszy proces. Złożyła wtedy odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Łodzi, który utrzymał wyrok. Miasto złożyło więc kolejny wniosek – o kasację wyroku do Sądu Najwyższego, który orzekł, że sprawa ma wrócić do SA. Stąd przekazano ją do ponownego rozpoznania przez sąd w Kaliszu.

Warto zaznaczyć, że w ubiegłym roku burmistrz Jarocina, Adam Pawlicki został uniewinniony w procesie karnym w Sądzie Rejonowym w Jarocinie. Po publikacji „Gazety Jarocińskiej" prokuratura zarzuciła burmistrzowi brak należytej staranności przy kupnie ponad 3-hektarowej działki, na której zorganizowano Jarocin Festiwal. Grunty kupiła gminna spółka Jarocin Sport. Ich właścicielem była wcześniej Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna. Ziemię kupił od niej najpierw miejscowy biznesmen, który trzy miesiące później odsprzedał ją po wyższej cenie spółce komunalnej. – *Szkoda w majątku gminy wyniosła 260 tys. zł* – mówił wtedy rzecznik Prokuratury Okręgowej. Burmistrz od początku nie przyznawał się do winy. W wydanym oświadczeniu podkreślał, że ze względu na brak dobrej woli gmina nie mogła kupić gruntów bezpośrednio od spółdzielni za korzystniejszą cenę. Ostatecznie Adam Pawlicki został prawomocnie oczyszczony ze stawianych mu zarzutów.

Sąd Najwyższy, który wcześniej rozpatrywał tą sprawę w uzasadnieniu swojego wyroku, stwierdził: „(...) oczywiste jest bowiem, że przypisanie burmistrzowi Gminy działań niekorzystnych w skutkach dla budżetu Gminy, sugerowanie, że przedkłada on interesy biznesmenów ponad interesy Gminy, powoduje pogorszenie jej wizerunku, podważa autorytet i naraża na utratę zaufania społeczności samorządowej (...) dziennikarz ma obowiązek działania zgodnie z etyką zawodową i zasadami współżycia społecznego. Jest obowiązany zachować szczególną staranność i rzetelność przy zbieraniu i wykorzystywaniu materiałów prasowych, zwłaszcza sprawdzić zgodność z prawdą uzyskanych wiadomości lub podać ich źródło, chronić prawa osobiste".

Na korzystny dla miasta wyrok trzeba było czekać trzy lata. 7 października br. Sąd Apelacyjny w Łodzi podtrzymał wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu, który uznał, że redaktor naczelny „Gazety Jarocińskiej" naruszył dobra osobiste gminy Jarocin.

– *Mam świadomość, że wyrok jest precedensem, bowiem chyba jeszcze nigdy w tym kraju redaktor naczelny miejscowej gazety nie musiał przepraszać swojego miasta* – mówił po ogłoszeniu wyroku burmistrz Jarocina, Adam Pawlicki. – *Wyrok ten jest potwierdzeniem słów, które wypowiedziałem na ostatniej sesji Rady Miejskiej, odnosząc się do niektórych publikacji „Gazety Jarocińskiej", że mogą one szkodzić gminie i jej wizerunkowi, a w konsekwencji i mieszkańcom. Mam nadzieję, że to ostateczne i prawomocne rozstrzygnięcie sądu spowoduje, że redaktor Piotr Piotrowicz powróci do uprawiania dziennikarstwa, które buduje więzi lokalne, demokrację lokalną i społeczeństwo obywatelskie. Nie można bowiem budować sprzedaży gazety bazując jedynie na populizmie, totalnej krytyce, insynuacjach i obrzucaniu błotem, robiąc jednocześnie za „sumienie narodu".*

(EPE)

URBACT II – cz. 5

Zintegrowany rozwój miast

Kontynuujemy prezentację projektów zatwierdzonych do realizacji przez Sekretariat i Komitet Monitorujący programu URBACT II. Opisy są oparte na informacjach dostarczonych przez liderów każdego z projektów.

Dzisiaj przedstawiamy kolejne projekty z priorytetu „Miasta i zintegrowany, zrównoważony rozwój".

EGTC Zarządzanie eksperckie dla ponadgranicznych konurbacji

Konurbacje ponadgraniczne (w Europie zidentyfikowano ich ponad 60) tworzą oryginalne miejsca do życia, żywe laboratoria europejskiego obywatelstwa.

Rozciągnięcie na terytorium dwóch lub nawet trzech krajów zwiększa stopień skomplikowania problemów konurbacji, ale jednocześnie rośnie ich potencjał innowacyjności. Dotąd ich odrębność była praktycznie ignorowana przez polityki europejskie i narodową legislację oraz źródła finansowania pomimo ich innowacyjnego podejścia do współpracy ponad granicami – politycznymi, językowymi, instytucjonalnymi, prawnymi, kulturalnymi.

EGTC pracuje nad promocją narzędzi innowacyjnego zarządzania w ramach panelu ponadgranicznych aglomeracji poprzez identyfikację odpowiednich partnerów publicznych i prywatnych oraz badając, jak są przygotowywane wspólne diagnozy, strategie, schematy organizacyjne. W celu podkreślania dobrych praktyk definiują wspólną metodologię, studiują, w jaki sposób fundusze strukturalne, finansowanie publiczne i narzędzia prawne, takie jak EGTC (European Grouping of Territorial Cooperation – Europejska Wspólnota Współpracy Terytorialnej) mogą efektywnie wspierać ponadgraniczne konurbacje oraz wypracowują rekomendacje skierowane do partnerów publicznych na różnych szczeblach.

HERO – sieć Fast Track Dziedzictwo kulturowe jako szansa: strategie zrównoważonego zarządzania ważnymi historycznymi przestrzeniami miejskimi

Memorandum Wiedeńskie w sprawie „Światowego dziedzictwa kulturowego i współczesnej architektury – zarządzanie historycznymi przestrzeniami miejskimi" (Światowe Centrum Dziedzictwa UNESCO, 2005) stwierdza, że historyczna przestrzeń miejska nie może być wyłącznie postrzegana jako kumulacja ważnych zabytków, lecz raczej powinna być widziana jako żywy organizm i istotna przestrzeń życiowa jej mieszkańców. Jednakże szybko zmieniające się wymagania współczesnych czasów stwarzają wielkie wyzwanie w zarządzaniu historycznymi przestrzeniami miejskimi, które nie mogą być już oparte na tradycyjnych politykach monosektorowych. Brak równowagi pomiędzy postępem a zachowaniem historycznej tkanki miejskiej często skutkuje albo stagnacją ekonomiczną, albo utratą wartości dziedzictwa kulturowego wraz z utratą tożsamości.

W tym kontekście celem projektu Hero jest wypracowanie zintegrowanych i innowacyjnych strategii zarządzania i polityk rozwoju miejskiego. Ma to ułatwić znalezienie odpowiedniego balansu pomiędzy ochroną murowanego dziedzictwa kulturowego a zrównoważonym, „odpornym na przyszłość" rozwojem społeczno-ekonomicznym historycznych przestrzeni miejskich. Wzmocni to również atrakcyjność okolic starych centrów miast. Dlatego też partnerzy projektu kładą duży nacisk na zarządzanie obszarami, gdzie występuje konflikt interesów związany z ich wykorzystaniem, oraz na kapitalizację potencjału zasobów dziedzictwa kulturowego dla działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej.

H-OPUS (grupa tematyczna) Praktyka w mieszkalnictwie a zrównoważona urbanistyka

Duża część obecnego rozwoju europejskich miast jest napędzana przez ekspansję osiedli mieszkaniowych.

Zmniejszone publiczne finansowanie w ostatnich latach stopniowo doprowadziło do delegowania na podmioty prywatne nowych inwestycji w miastach, przy znikomym stopniu kontroli wszystkich operacji przez władze publiczne. W efekcie doprowadziło to do generalnego spadku jakości urbanistycznej i architektonicznej, pod presją partykularnych interesów. W różnych odmianach proces ten może być odnotowany w każdej części Europy.

Celem projektu H-OPUS jest promowanie i wdrażanie wykorzystania różnych form „sprytnego" kierowania procesem projektowania osiedli, który w efekcie ma pomóc w budowaniu zrównoważonych zasobów mieszkaniowych w Europie.

„Design codes", szeroko stosowane w praktyce, to zbiory podstawowych zasad i standardów od projektów urbanistycznych po konstrukcje budowlane, skierowane zarówno do wykonawców, jak i administracji lokalnych. Prawidłowo zastosowane, gwarantują wysoki poziom „zrównoważoności", ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji prowadzonych przez podmioty prywatne.

Poprzez współdziałanie z Lokalnymi Grupami Wsparcia projekt ma na celu eksperymentalne wykorzystanie *design codes* w każdej fazie procesu, od szkicu i projektu do wdrożenia w rzeczywistości miejskiej.

LUMASEC – grupa robocza Zagospodarowanie przestrzenne a zrównoważone miasta europejskie

Projekt skupia się na strategicznym planowaniu przestrzennym, będącym jednym z najważniejszych czynników decydujących o konkurencyjności, atrakcyjności i zrównoważonym rozwoju europejskich obszarów miejskich.

W obecnych czasach definicja strategii wdrażania planów zagospodarowania przestrzennego jest ograniczona, stąd procesy recyklingu miejskich obszarów zdegradowanych są nieefektywne. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym poprawia koordynację planowania urbanistycznego tak samo jak inwestycji publicznych i publiczno-prywatnych, angażuje lokalne podmioty we wspólne wizje. Poprzez zarządzanie rozwojem przestrzennym miasta i obszary miejskie mogą czerpać korzyści ze stałej konkurencji regionalnej, aby nadrabiać brak atrakcyjności i zdobywać terytoria dla rozwoju.

Celem grupy roboczej LUMASEC jest ustanowienie sieci osób podejmujących decyzje w małych i średnich miastach, której zadaniem będzie opracowanie strategii zarządzania rozwojem przestrzennym dla zrównoważonych europejskich miast. Projekt skupia się na zarządzaniu rozwojem przestrzennym zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym.

ANNA NADOLNA

Open Days 2009

Globalne wyzwania

Już po raz siódmy odbył się w Brukseli Europejski Tydzień Regionów i Miast – Open Days 2009. Imprezę zorganizował Komitet Regionów i Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej przy współpracy europejskich miast i regionów.

Tegoroczne Open Days, zorganizowane w dniach 5–8 października br., odbywały się pod hasłem „Globalne wyzwania, europejskie odpowiedzi". Impreza poświęcona była czterem tematom o zasadniczym znaczeniu dla samorządów lokalnych i regionalnych, a mianowicie: działaniom regionów podejmowanym wobec kryzysu gospodarczego, innowacjom, zmianom klimatu oraz wartości dodanej i przyszłości polityki spójności.

Polityka spójności ma dla UE podstawowe znaczenie zwłaszcza w obliczu obecnego kryzysu gospodarczego.

Kolejnym wyzwaniem, przed jakim stoją państwa członkowskie UE, jest przeciwdziałanie zmianom klimatycznym. Podczas tegorocznych Open Days zostały zaprezentowane dobre praktyki europejskich miast w tym obszarze. W specjalnym namiocie Open Days odbyły się prezentacje ekologicznych pojazdów, a także wystawy obrazujące osiągnięcia tych regionów i miast, które są pionierami w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych.

W tym roku do Brukseli przyjechało około 7 tys. uczestników – przedstawicieli 314 regionów i miast z 33 państw europejskich. Mogli oni wziąć udział w bogatym programie warsztatów oraz w zorganizowanym po raz pierwszy Uniwersytecie Open Days, umożliwiającym bardziej naukowe podejście do czterech głównych zagadnień podejmowanych podczas imprezy. Oprócz wydarzeń w Brukseli w całej Unii odbyło się w październiku ponad 200 imprez lokalnych. Miasta i regiony zorganizowały u siebie różnego rodzaju imprezy, których zadaniem było przybliżenie palących problemów ludziom, których dotyczą one w największym stopniu, czyli europejskim obywatelom. W Polsce tego typu wydarzenia odbyły się w 13 miastach: Szczecinie, Gdańsku, Elblągu, Toruniu, Warszawie, Poznaniu, Zielonej Górze, Lublinie, Łodzi, Częstochowie, Opolu, Krakowie i Rzeszowie. Były to m.in. konferencje, warsztaty i debaty na temat transportu publicznego, funduszy europejskich, programów wspieranych przez UE oraz współpracy lokalnej administracji z organizacjami pozarządowymi.

Po raz pierwszy w historii unijnej imprezy Open Days polski region był liderem międzynarodowej grupy. 6 października Wielkopolska we współpracy z siedmioma europejskimi partnerami – regionami: Andaluzją, Karyntią, Castillą La Manchą, Południową Finlandią, Wschodnimi Prowincjami Holenderskimi, hrabstwem Lancashire i Miastem Pilzno – zorganizowała dwie debaty z udziałem regionalnych polityków oraz ekspertów zajmujących się wdrażaniem funduszy strukturalnych. W wydarzeniu wzięło udział ponad 150 osób z 16 krajów UE. Wśród uczestników warsztatu znajdowali się przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych, pracownicy instytucji europejskich, naukowcy i eksperci ds. wdrażania regionalnych programów operacyjnych. Warsztat pt. „Regiony debatują o przyszłości polityki spójności" składał się z dwóch debat, politycznej i eksperckiej. Celem obu paneli dyskusyjnych było przekazanie przedstawicielom Komisji Europejskiej refleksji na temat przyszłych rozwiązań w obszarze programowania i wdrażania polityki spójności.

(EPE)

Nagroda za wizję

Europejski region przedsiębiorczości

Wyszukanie i nagrodzenie unijnych regionów mających wyjątkową wizję przedsiębiorczości oraz zachęcenie władz lokalnych i regionalnych do większych wysiłków na rzecz popularyzowania małej przedsiębiorczości w Europie – takie cele zakłada ustanowiona właśnie przez Komitet Regionów nagroda „Europejski region przedsiębiorczości".

Jest to nowa inicjatywa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na poziomie regionalnym. Program ma być konkretną odpowiedzią na naglącą potrzebę wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw, które – co podkreśla przewodniczący Komitetu Regionów, Luc Van den Brande – są źródłem wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i innowacyjności. 98% z nich działa na poziomie ściśle lokalnym; są one często silnie wrośnięte w społeczno-gospodarczą tkankę swoich regionów.

Mimo że projektu tego nie opracowano z myślą o przeciwdziałaniu obecnemu kryzysowi ekonomicznemu, jego celem jest zachęcanie władz lokalnych i regionalnych do wyszukiwania nowych sposobów generowania długoterminowego wzrostu gospodarczego dzięki rozwojowi przedsiębiorczości. Program „Europejski region przedsiębiorczości" powinien zachęcić regiony do dokładniejszego przeanalizowania potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw oraz do stworzenia rzeczywistego partnerstwa między władzami lokalnymi i regionalnymi oraz podmiotami gospodarczymi.

W programie może wziąć udział każdy region europejski, bez względu na jego wielkość, liczbę mieszkańców czy zasobność. Każdy region, miasto lub władze lokalne, posiadające mandat umożliwiający im tworzenie i realizację własnej strategii rozwoju przedsiębiorczości na poziomie lokalnym i regionalnym, może ubiegać się o nagrodę. Każdego roku tytuł Regionu Przedsiębiorczości Roku otrzyma do trzech regionów z terenu całej UE. Ich oceny powstaną w oparciu o jakość, skuteczność, długoterminowe powodzenie ich wizji przedsiębiorczości, jak również polityczną wolę jej realizacji.

Plany każdego regionu oceni jury, w skład którego wejdą członkowie Komitetu Regionów, przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz organizacji biznesowych, takich jak BusinessEurope, UEAPME oraz Eurochambres. Tytuły Region Przedsiębiorczości Roku zostaną przyznane po raz pierwszy na 2011 i 2012 r. Regiony, które chcą wziąć udział w konkursie, powinny zgłosić swoje kandydatury na stronie internetowej programu do 15 stycznia 2010 r.

(EPE)

17. Sesja Plenarna CLRAE

Promowanie Europy lokalnej

W dniach od 13 do 15 października br. w Strasburgu odbyła się 17 Sesja Plenarna Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE).

Tematyka sesji poświęcona była m.in. obchodom 60-lecia Rady Europy. Przewodniczący CLRAE, Ian Micallef przed przyjęciem specjalnej deklaracji z tej okazji powiedział: – *Jesteśmy przekonani, że zjednoczona Europa jest nie tylko kontynentem składającym się z krajów, ale także Europą Władz Lokalnych i Regionalnych. Europejska Karta Samorządu Terytorialnego uchwalona w 1985 roku pozostaje głównym międzynarodowym dokumentem dla władz lokalnych, a jej wdrażanie zapewnia solidną podstawę dla dalszego demokratycznego rozwoju. Samorządy współpracują dziś ze swoimi rządami i parlamentami, a Kongres, pomagając im budować przyszłość w poszanowaniu praw człowieka, wypełnia jedno z głównych założeń przyświecających Radzie Europy*.

Bardzo ważnym elementem październikowego spotkania były wydarzenia związane z promowaniem Europejskiego Tygodnia Demokracji Lokalnej (ETDL). To coroczne europejskie wydarzenie z odbywającymi się jednocześnie imprezami na szczeblach krajowych i lokalnych ma na celu włączenie władz lokalnych i mieszkańców w szerzenie i pogłębianie wiedzy na temat demokracji lokalnej oraz promowanie idei demokratycznego udziału obywateli w życiu społeczności lokalnych. Większość inicjatyw w ramach tegorocznej edycji ETDL odbywała się od 12 do 18 października, co ma znaczenie symboliczne (15 października 1985 to data powstania Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego). W tym szczególnym tygodniu samorządy organizują dni otwarte w urzędach oraz kampanie informacyjne, debaty publiczne, wykłady, wydarzenia dla młodzieży i osób starszych, konferencje, obrady młodzieżowych rad miast, debaty międzypokoleniowe. W tym roku do organizacji Tygodnia włączyły się po raz pierwszy 3 miasta z Polski – Katowice, Słupsk oraz Podkowa Leśna, która została jednym z 10 miast pilotażowych.

W ostatnim dniu sesji istotnym polskim akcentem było wystąpienie Konstantego Dombrowicza, prezydenta Bydgoszczy i przewodniczącego Polskiej Delegacji do CLRAE w roli sprawozdawcy. Prezydent przedstawił koncepcję miast kreatywnych i propozycję uchwały, w której Kongres zachęca miasta do wykorzystania możliwości, jakie stwarza Europejski Rok Kreatywności i Innowacyjności (2009) i przyjrzenia się prowadzonym politykom kulturalnym w celu uczynienia ich bardziej nowoczesnymi. Koncepcja „miast kreatywnych" promuje zróżnicowanie kulturowe poprzez wykorzystanie lokalnego dziedzictwa. Opiera się na przekonaniu, że kultura odgrywa znaczącą rolę w rozwoju miejskim i ulepszaniu codziennego życia. Przyjęty dokument podkreśla, jak ważne jest włączenie w cały proces wszystkich grup wiekowych, etnicznych i językowych oraz wspieranie lokalnych artystów.

KATARZYNA PACZYŃSKA

Wyjazdowa sesja w Bydgoszczy

Komisja Kultury i Edukacji CLRAE

Ponad 40 członków Komisji Kultury i Edukacji Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy, reprezentujących 24 kraje, w dniach od 18 do 19 września obradowało w Bydgoszczy. Tematem sesji wyjazdowej komisji były miasta kreatywne.

Do Bydgoszczy przyjechali przedstawiciele m.in. Belgii, Holandii, Francji, Ukrainy, Włoch, Niemiec, Gruzji, Rumunii, Szwajcarii i Federacji Rosyjskiej. W posiedzeniu brała też udział wiceminister spraw zagranicznych polskiego rządu, **Grażyna Bernatowicz**. – *Od trzech lat zabiegałem o zorganizowanie takiej sesji w naszym mieście* – wyjaśnia prezydent Bydgoszczy, **Konstanty Dombrowicz**, który jest przewodniczącym polskiej delegacji do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy. – *Nasze działania w sferze kultury i edukacji są przecież ogromne. Mało które miasto w Europie może pochwalić się cykliczną organizacją kilku festiwali muzycznych, posiadaniem trzech orkiestr symfonicznych czy też wykraczającą poza granice Europy działalnością Galerii Miejskiej bwa i bogatą ofertą Muzeum Okręgowego*.

Podczas posiedzenia wypracowano wspólne stanowiska dotyczące m.in. integracji młodzieży z obszarów marginalizowanych, języków mniejszości, kulturowej integracji muzułmańskich kobiet oraz edukacji na rzecz demokratycznego obywatelstwa.

W drugim dniu spotkania odbyło się międzynarodowe seminarium „Zróżnicowane miasta, kreatywne miasta". Znaczna jego część poświęcona była doświadczeniom Bydgoszczy. Zaprezentowane zostały cztery instytucje: Fundacja YAKIZA (wykład na temat wpływów żydowskich na polską kulturę), Teatr Polski (projekt „After the Fall" realizowany wspólnie z Instytutem Goethego), muzeum okręgowe (projekt „Polacy – Niemcy w Bydgoszczy") i Galeria Miejska bwa (wykład „Bydgoszcz miastem budującym artystyczną więź Europy").

Posiedzenie Komisji Kultury i Edukacji CLRAE w Bydgoszczy.
Fot. Andrzej Biernacki

Na podstawie informacji Wydziału Kultury i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miasta Bydgoszczy **(OPRAC. KP)**

Międzynarodowe Targi Poznańskie

I Targi dla Gmin, Miast i Regionów GMINA 2009

Poznań, 24–27 listopada 2009 r.

FORUM SAMORZĄDOWO-BIZNESOWE

WTOREK, 24. 11. 2009			
11:00–13:00	**Urbanistyka operacyjna – procesy inwestycyjne – panel dyskusyjny** **Organizator:** Towarzystwo Urbanistów Polskich	paw. 6/6A sala konferencyjna	
13:00–14:00	**Dialog architekt miejski – samorząd terytorialny – arch. Piotr Fokczyński** **Organizator:** Krajowa Izba Architektów		
13:00–15:00	**Partnerstwo publiczno-prywatne** **Organizator:** Kancelaria Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Kordasiewicz, MTP	paw. 6A speaker's corner	
19:00	**Wieczór branżowy POLEKO / KOMTECHNIKA / GMINA**	paw. 15 C	wstęp za zaproszeniem
ŚRODA, 25. 11. 2009			
11:00–12:30	**Fundusze europejskie dla gmin – wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów dla projektów inwestycyjnych z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka** **Organizator:** Ministerstwo Gospodarki, Dept. Wdrażania Programów Operacyjnych	paw. 3 sala zielona	
12:00–16:00	**Finansowanie i realizacja inwestycji samorządowych** **Organizator:** „Gazeta Samorządu i Administracji", MTP	paw.6/6A sala konferencyjna	
CZWARTEK, 26. 11. 2009			
11:00–13:00	**Informatyka w administracji i instytucjach publicznych** **Organizator:** MSWiA, Centrum Projektów Informatycznych, MTP	paw. 6/6A sala konferencyjna	
13:00–14:00	**Program obsługi językowej dla firm, administracji publicznej oraz instytucji. Wsparcie i instrumenty informatyczne w procesie przygotowań do EURO 2012** **Organizator:** PWN Sp. z o.o.	paw. 6A speaker's corner	prezentacja

THE NEW G.B.R.
f.re.e
Far for Leisure and Travel

f.re.e 2010 – Międzynarodowe Targi Turystyczne

18 – 22 lutego 2010 r., Monachium

Tematyka Targów **f.re.e 2010:**

● **podróże,** ● **zdrowie i wellness,** ● **łodzie,** ● **sporty wodne,** ● **caravaning,** ● **sport & outdoor,** ● **rowery** ● **konie.**

Informacje na temat uczestnictwa w targach: **Biuro Targów Monachijskich w Polsce**
ul. Biała 4, 00-895 Warszawa,
tel. 22/ 890 90 53; faks: 22/ 624 94 78, e-mail: info@targiwmonachium.pl

Związek Miast Polskich

Wkładka „Samorząd Miejski" – stały dodatek do „Gazety Samorządu i Administracji".
Wydawca – Związek Miast Polskich; ul. Robocza 46 a, 61-517 Poznań. Wkładkę redaguje zespół w składzie: Ewa Parchimowicz – red. nacz., Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak.
Adres redakcji: ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. 0-61 63 350 54, fax 0-61 63 350 60, www.miasta-polskie.pl/sm.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl.
Druk: Pracownia Wydawniczo-Poligraficzna TED

gazeta samorządu i administracji
gospodarka prawo finanse